

بررسی علل مهاجرت مردم گناباد به خارج از شهرستان در ۵ سال اخیر

ملیحه جوشنی^۱، جلال محمد زاده^۱، زهره فرزانه پور^۱، محمد مطلبی^۲، سیامک محبی^۳

مقدمه و هدف: با توجه به ثابت بودن جمعیت گناباد در چند دهه اخیر و مهاجرت مردم به خارج شهرستان ما بر آن شدیم تحقیقی در مورد علل مهاجرت مردم به خارج شهرستان در ۵ سال اخیر انجام دهیم تا شاید گامی در جهت بررسی بیشتر موضوع و ارائه راهکارهای مناسب در جهت کاهش مهاجرت ارائه گردد. این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که در سال ۱۳۸۶ در سطح شهر گناباد انجام گرفته است. هدف از این مطالعه بررسی علل مهاجرت مردم گناباد به خارج شهرستان می باشد.

روش تحقیق: مطالعه حاضر یک بررسی توصیفی با روش نمونه گیری مبتنی بر هدف است. افراد مورد پژوهش (۱۱۸ نفر) در سه گروه مهاجرین، شهروندان ساکن و مسئولین تقسیم بندی شدند. گردآوری اطلاعات از مهاجرین به کمک پرسش نامه و به صورت تلفنی، و گرفتن نمونه ها از طریق سازمان و یا محل کار قبلی و قسمتی به صورت آسان و فرصت طلبانه و یا گلوله برفی بوده است. جمع آوری اطلاعات از مردم داخل شهر نیز به کمک پرسشنامه و به صورت تلفنی و گرفتن نمونه ها از مرکز بهداشتی، درمانی منطقه مورد نظر (فیاض بخش)، به روش نمونه گیری آسان و در دسترس بوده است. گردآوری اطلاعات از مسئولین از طریق نمونه گیری تصادفی و پرسشنامه و تا زمان اشباع داده ها انجام گرفت، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون فریدمن، تجزیه تحلیل گردید.

نتایج: از نظر جنس ۸۵ نفر (۷۲٫۶ درصد) مرد و ۳۲ نفر (۲۷٫۶ درصد) را زنان تشکیل میدادند، ۴۱ نفر (۳۴٫۷ درصد) افراد دارای تحصیلات لیسانس بودند. شغل ۴۷ نفر (۴۲٫۷ درصد) از افراد مورد پژوهش کارمند بود. درآمد ۵۵ نفر (۴۸٫۲ درصد) افراد مورد پژوهش بین ۲۵۰-۵۰۰ هزار تومان بوده است؛ شغل (۵۹٫۶ درصد) افراد مورد پژوهش دامداری و کشاورزی بود. ۴۷ نفر (۴۰٫۵ درصد) افراد، مورد پژوهش وضعیت سرمایه گذاری را در گناباد خوب ذکر کرده اند و ۶ / ۴۴ درصد نبود زمینه فعالیت در بخش

۱- دانشجوی ترم ۸ پرستاری، عضو کمیته تحقیقات، دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گناباد

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد

۵- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم

صنعتی را باعث مهاجرت دانسته اند. ۳۹/۱ درصد کمبود امکانات تفریحی را از علل فرهنگی عمده مهاجرت ذکر کرده و بیشترین علل اجتماعی مهاجرت را کمبود امکانات رفاهی دانسته اند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که مردان، تحصیل کرده، طبقه اجتماعی متوسط و بالاتر بیشتر از دیگران اقدام به مهاجرت کرده بودند. که این موضوع بر ساخت سنی و جنسی شهرستان اثرات نامطلوبی خواهد گذاشت. که به همین سبب گناباد دومین شهر مسن کشور محسوب می شود. تامین امکانات رفاهی، فراهم آوری فرصت های شغلی منطبق بر استعدادهای منطقه، و امکانات تفریحی می تواند تا حدودی از سرعت روند مهاجرت کاهش دهد.

کلمات کلیدی: مهاجرت، شهروندان، مهاجرین، مسئولین